

**b) časová:**

- ptáme se: stejně jako na Puč, tj. *kdy, odkdy, dokdy, jak dlouho, jak často, ...?*
- časť spojovací výrazy: *když, až, jakmile, než, dříve než, sotva(že), pokud, zatímco, ...*

**Příklady:**

Za deště jsme pospíchali domů. (věta jednoduchá s příslov. urč. času)

x

Když začalo pršet (1. V), pospíchali jsme domů (2H). (*kdy* jsme pospíchali domů? – *když začalo pršet* – je věta **vedlejší příslovečná časová**)

Budeme čekat (1.H), *dokud se nevrátíte zpátky* (2.V). (*dokdy* budeme čekat? – *dokud se nevrátíte zpátky* – je věta **vedlejší příslovečná časová**)

**Cvičení****7.-9. roč.**

10. **Podtrhnete přísudky. Zakroužkujte spojovací výrazy a označte věty hlavní a vedlejší. Do závorek napište druh věty vedlejší a otázku, kterou se na ni ptáme.**

- Když kocour není doma, myši mají prě. ( )  
 Kde nic není, ani smrt nebere. ( )  
 Trounsili odpadky, kudy chodili. ( )  
 Jakmile byl vytvořen zákon, objevili se podvod. ( )  
 Až se vrátím, napíšu si úkoly. ( )  
 Kam přišel, všude potkával nové tváře. ( )  
 Dostali se až tam, kde nebylo vidět živé duše. ( )  
 Sotva se za maminkou zavřely dveře, hoši se znovu poprali.  
 ( )

11. **Nahraďte vyznačené výrazy větami vedlejšími a určete jejich druh.**

Za pěkného počasí se chodíme koupat na koupaliště.

Došli jsme až ke studánce.

Na místě bývalých kasáren vyrostlo nové sídliště.

Při každém setkání se usmívá.

V nepřehledném úseku silnice mi vběhl pod kola zajíc.

Při dlouhém čekání na vlak si čte knížku.

Přišli jsme do rodiště Bedřicha Smetany.

Problém budeme řešit po návratu z dovolené.

**c) způsobová:**

- ptáme se: stejně jako na Puč, tj. *jak, jakým způsobem?*
- časť spojovací výrazy: *jak, jako, tak-jak, ...*

**Příklady:**

Choval se slušně. (věta jednoduchá s přísl. urč. způsobu)

x

Choval se tak (1.H), *jak nejlíp uměl* (2.V). (*jak se choval?* – *jak nejlíp uměl* – je věta **vedlejší příslovečná způsobová**)

Vypadal (1.H), *jako by neuměl do pěti napočítat* (2.V). (*jak vypadal?* – *jako by neuměl do pěti napočítat* – je věta **vedlejší příslovečná způsobová**)

**Poznámka:**

**Pozor na psaní čárky před jak, jako, než:** pokud je součástí další věty, **čárku píšeme** (jako u předchozích příkladů souvětí), **pokud se jedná jen o přirovnání** (vypadal jako nekřůba), **čárku nepíšeme!**